

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-06-000 666
Бањалука, 30.05.2008. године

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија и то Петра Бајића као предсједника вијећа, Драгослава Лукића, Биљане Томић, Дарка Осмића и Горјане Попадић као чланова вијећа, у правној ствари тужиља, млдб. М.Р., Р. П., коју заступа мајка и законска заступница С. Ш. кћи П., Р. П., и С. Ш. кћери П., коју заступа пуномоћник В. М. М., адвокат, Б., ..., против туженог Ж. Р. сина П., У., заселак Ф., кога заступа пуномоћник Т. М. М., адвокат, Б., ..., ради утврђивања очинства и плаћања издржавања, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијељини број Гж-1177/02 од 22.03.2006. године, на сједници одржаној 30.05.2008. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број П 447/2001 од 16.07.2002. године утврђено је да је тужени Ж. Р. син П. природни отац првотужиље, млдб. М. Р., коју је 22.11.1992. године родила у Б. друготужиља С. Ш., кћерка П., па је обавезан да трпи да се млдб. првотужиља упише као његово дијете у матичну књигу рођених. Тужени је обавезан да за издржавање млдб. првотужиље плаћа мјесечно 80,00 КМ почев од 02.02.1993. године (дана подношења тужбе), па док за то постоје законски услови, тако што ће доспјеле износе платити у року од 15 дана, а будуће плаћати најкасније до 5. у мјесецу за наредни мјесец на руке друготужиље као законске заступнице млдб. првотужиље. Тужени је обавезан да тужиљама накнади парничне трошкове у износу од 900,00 КМ у року од 15 дана под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број Гж- 1177/02 од 22.03.2006. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени је изјавио ревизију против другостепене пресуде због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи утврђивање очинства и плаћање издржавања, како је ближе наведено у изреци првостепене пресуде.

Друготужиља је, према стању у списима, поднијела првостепеном суду на дан 02.02.1993. године тужбу у име млдб. првотужиље и у своје име, против туженог. У тужби је навела чињенице и предложила доказе из којих произилази да је тужени отац првотужиље. Предложила је доношење пресуде којом би очинство туженог у односу на првотужиљу било утврђено, а он обавезан да доприноси за њено издржавање.

Тужени је, преко свог пуномоћника, приликом закључења главне расправе на рочишту од 16. јула 2002. године изјавио да „не оспорава дио тужбеног захтјева који се односи на утврђење да је отац дјетета али оспорава дио тужбеног захтјева... који се односи на издржавање преко 30 КМ“.

Првотужиља је, према изводу из матичне књиге рођених Матичара СО-е Б. број 04-1/1-1385-92 од 12.02.1993. године рођена у Б. 22.11.1992. године као кћерка друготужиље. Завод за трансфузију крви С., Б.,..., доставио је 25.05.1998. године на тражење првостепеног суда налазе, закључак и мишљење С. бр. 1/61 према којем су код парничних странака извршена испитивања крвно групних система крвиних зрнаца (еритроцита) и „крвне групе белих крвних зрнаца (ХЛА систем)“. Према закључку и мишљењу Завода, очинство туженог се не искључује, али се и „не потврђује стварно биолошко очинство именованог“ (мисли се на туженог); „израчуната вероватноћа којом је Р. Ж. биолошки отац детету Р. М. износи 99,96% или очинство је практично доказано“. Налазе, закључак и мишљење је потписао одговорни лекар др. М. Ђ., трансфузиолог. На тражење туженог првостепени суд је одредио и вјештачење методом типизације ткива у просторијама Б. ф. У. у Б., у Центру ..., Б.,, у понедељак 15.10.2001. године у 11 часова и на дан 12.11.2001. године у 11 часова. Тужени оба пута није приступио, па се је од овог вјештачења одустало. Према увјерењима П. у., П. ј. У. број 1232/02 од 30.04.2002. године, односно број 1233/02 од 30.04.2002. године друготужиља и тужени се не воде као порески обвезници пореза на лични доходак за 2001. годину. Саслушана као парнична странка, друготужиља, рођена 1971. године, изјавила је поред осталог да се је с туженим почела забављати у септембру 1991. године и да су у јануару 1992. године ступили у интимне односе, пошто је он обећао да ће с њом склопити брак. Када је осјетила да је у другом стању (у марту исте године), рекла је то туженом па су у мају обавдвоје отпутовали у Л., ради прекида трудноће, до чега међутим није дошло. Лекар у лозничкој болници, наиме, није одобрио прекид трудноће, јер по његовом мишљењу друготужиља послје тога не би могла имати дјецу. У критичном периоду (почетак фебруара – крај марта 1992. године) друготужиља није имала контакте ни са ким другим, осим са туженим. Тужени је, према томе, знао да она не може прекинути трудноћу. Послије одласка лекару наставили су да се виђају и да се договарају о вјенчању, све до августа 1992. године, када је тужени отишао у А.. Задњи мјесечни циклус имала је око 15. фебруара 1992. године. Друготужиља тврди да се је тужени оженио у А. и да у том браку има двоје дјеце. Она је завршила трговачку школу, али не ради као трговац. Живи са родитељима. Њен отац прима пензију и обрађује око 1.800 м² земље. Других примања немају. Тужени је преко свог пуномоћника био позван на рочиште за

17. јул 2002. године ради саслушања у својству странке. На позив се није одазвао, па је првостепени суд одустао од извођења овог доказа. Из тих разлога суд није могао доћи до ближих података о његовом личном, породичном и имовинском стању. Пуномоћник туженог није оспорио чињенице да је тужени ожењен и да има двоје дјеце. Оспорио је међутим наводе друготужиље да тужени живи и ради у А., тврдњом да он (тј. тужени) нема одређени посао, као ни редовну зараду.

Прихватајући наведене доказе као вјеродостојне, првостепени суд је удовољио тужбеном захтјеву позивајући се на одредбе чланова 120. и 230. Породичног закона који је био на снази у вријеме вођења тог поступка („Сл.лист СРБиХ“ број 21/79 и 44/89, у даљем тексту: ПЗ).

Утврђено чињенично стање и правно схватање првостепеног суда прихватио је и другостепени суд, позивајући се још и на одредбу члана 251. ПЗ.

Схватања нижестепених судова су правилна.

Ревизија није основана.

Из чињеница, утврђених током првостепеног поступка, произилази да су оба суда правило закључила да је тужени отац млдб. тужиље и да за њено издржавање може доприносити са по 80,00 КМ мјесечно, с обзиром на њен узраст и потребе, као и на његове могућности (чланови 120, 230, 251. и 252. ПЗ).

У вези ревизионих навода туженог, потребно је указати на слиједеће.

1. У ревизији се тврди да првостепени суд није био прописно састављен и да је судио судија појединац у првом степену. Из записника првостепеног суда број П – 447/01 од 16. јула 2002. године произилази да је вијеће суда на рочишту на којем је донесена првостепена пресуда, било састављено од судије В. Д. као предсједника вијећа и судија поротника П. Т. и Д. К., као чланова вијећа. На сједници вијећа пред овим судом 30.05.2008. године отворен је записник првостепеног суда о вијећању и гласању од 16. јула 2002. године. Увидом у записник установљено је да су предсједник вијећа и судије поротници једногласно донијели првостепену пресуду. Записник су потписали предсједник вијећа, обадва судије поротника и записничар Н. Б.. Нису, према томе, почињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку који је био на снази у вријеме доношења првостепене пресуде („Службени лист СФРЈ“ број 4/77 до 35/91 и „Службени гласник РС“ број 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ранији ЗПП) у вези са одредбама чланова 456. став 1, 459 и 461 Закона о парничном поступку који је сада на снази („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: важећи ЗПП).

2. Ревидент поново поставља питање вјештачења типизацијом ткива, као много позуданијим доказом за утврђивање очинства, од оног кога је извео првостепени суд. Овај ревизиони приговор није основан, прво ради тога што је приликом закључења главне расправе пред првостепеним судом пуномоћник туженог изјавио да „не оспорава дио тужбеног захтјева који се односи на

утврђење да је тужени отац дјетета“, односно да оспорава само висину износа предложеног за издржавање и друго – што је извођење таквог доказа првостепени суд два пута одредио, а тужени оба пута није приступио, о чему је напријед већ било ријечи. Тужени пред првостепеним судом није тврдио да нема могућности да приступи у просторије Б. ф. у Б., због тога што је инвалид и што је без средстава, па ни првостепени суд није могао у том смислу предузети одговарајуће мјере. Извођење поменутог доказа предложио је тужени, дакле, сматрао је да је то у његовом интересу. Он је према томе био дужан и да сноси трошкове вјештачења типизације ткива, а ако то није могао – онда да пружи доказе суду о свом имовном стању и да затражи да се вјештачење спроведе на терет средстава суда. Пошто је тужени поступио на овај описан начин, првостепени суд је оправдано одустао од извођења предложеног доказа. Друготужиља није дужна да сноси трошкове извођења доказа које она није предложила.

3. Чланом 230. став 2. ПЗ прописано је да су родитељи првенствено обавезни да издржавају малољетну дјецу и у извршавању те обавезе морају да искористе све своје могућности. Досуђени износ од 80,00 КМ мјесечно је по оцјени овог суда онај минимум, испод којег се издржавање није могло одређивати, с обзиром на узраст и потребе малодобне првотужиље, па је тужени, у испуњењу такве обавезе, дужан да искористи све своје могућности и уз уважавање његових неповољних личних, породичних и имовинских прилика, на које је током поступка указивао његов пуномоћник. Из тих разлога је неприхватљив став ревидента да он „за сада не може ништа допринести на име издржавања мал. тужитељице“.

Из изложеног произилази да ниже степене пресуде немају недостатака на које указује ревидент односно на које овај суд пази по службеној дужности. Сходно томе, ревизија туженог је одбијена као неоснована (члан 393. у вези са чланом 386. ранијег и члановима 456. став 1. 459. и 461. важећег ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић